

Institut Català de la Salut
Gerència Territorial
Camp de Tarragona

SP

Butlletí
de Seguretat de Pacients

N. 6

maig 2019

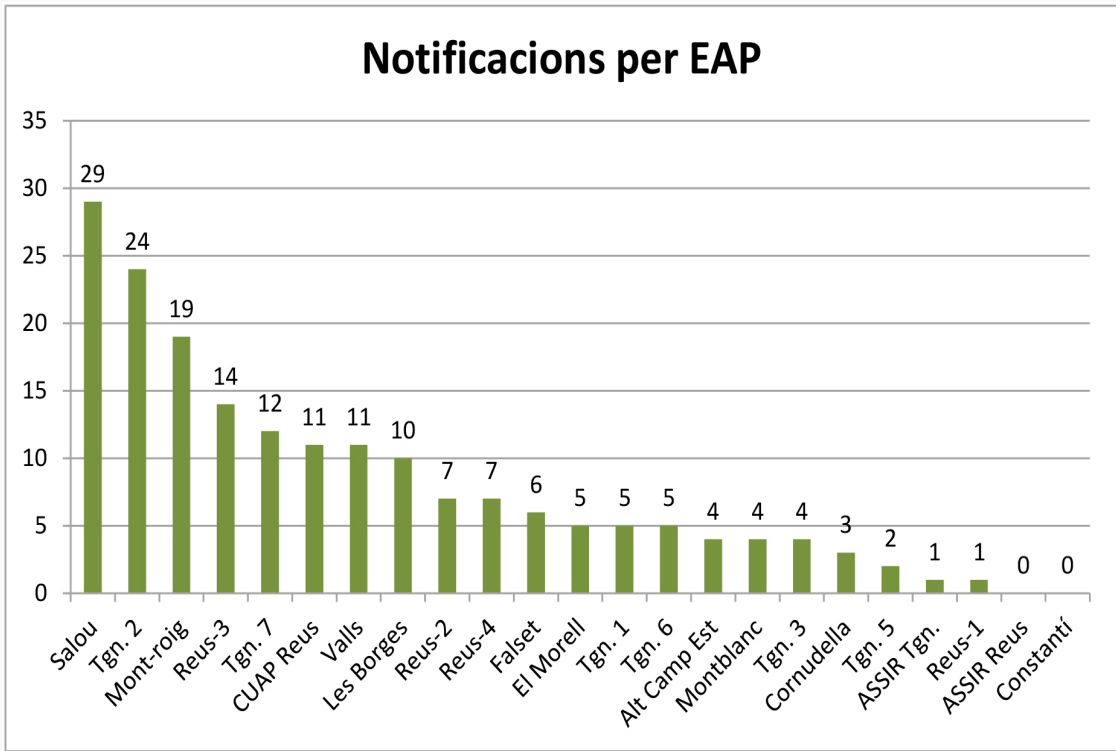
Incidents notificats relacionats amb l'ús segur del medicament

Direcció d'Atenció Primària Camp de Tarragona | Bejarano F; Gens M; Hernández N; Hospital I; Mengibar Y; Vidal E.

Durant l'any 2018, s'han notificat 1511 incidents en el Sistema de notificació TPSC_Cloud, dels quals 184 (12'2 %) incidents estan relacionats amb l'ús segur del medicament.

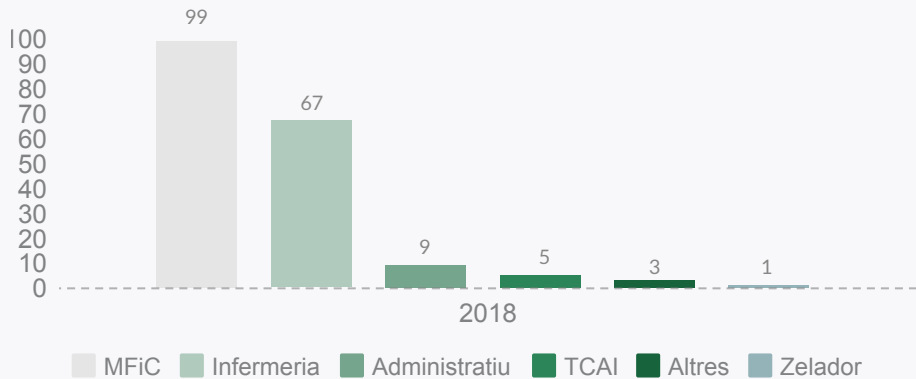
Si classifiquem els incidents notificats (IN) relacionats amb l'ús segur del medicament segons MADS, objectivem que es manté el número d'IN. A diferència del que passava l'any 2017, també es manté el número d'IN quan es reclassifiquen segons APEAS, ja que s'ha incorporat la categoria de Prescripció no efectiva per identificar els IN relacionats amb prescripció sense recepta.

Butlletí SP

Notificant

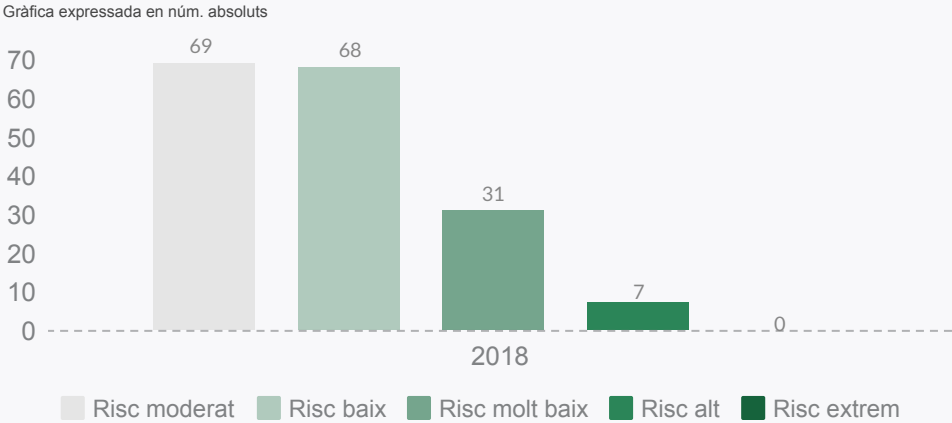
Gràfica expressada en núm. absoluts

El 53'8 % dels incidents són notificats pels metges i un 36'4 % pel personal d'infermeria.

La gran quantitat d'IN relacionats amb la manca de receptes emeses per part de l'atenció especialitzada, s'associa amb aquesta diferència a favor de la notificació per part del metge. No obstant, infermeria ha doblat el número de notificació respecte l'any anterior, mentre que es manté entre metges.

Segons risc

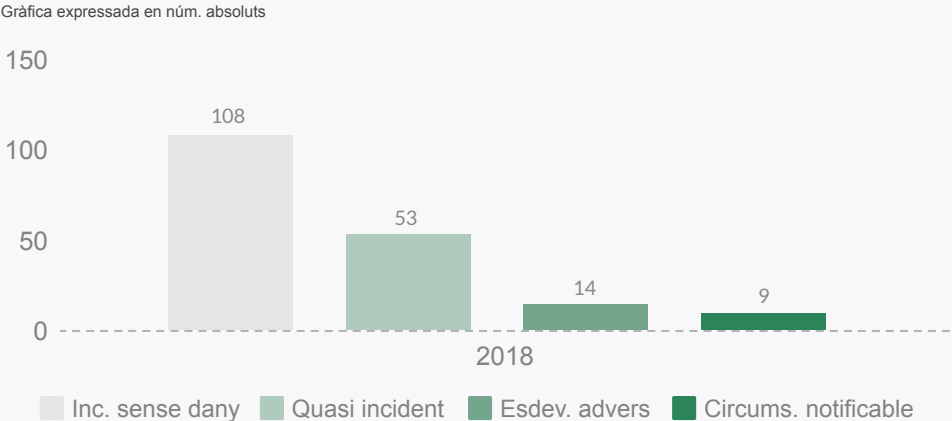

El major nombre d'incidents són de risc moderat i baix. S'han notificat 7 incidents de risc alt que corresponen a:

1. Fascitis necrotitzant per AINE intramuscular.
2. Canvi del principi actiu prescrit a la farmàcia amb empitjorament clínic.
3. Dosi infraterapèutica d'antibiòtic.
4. Varicel·la sense indicació d'aciclovir en nen tractat amb corticoides.
5. Sobredosificació d'antibiòtic amb aparició d'efectes adversos.
6. Recepta d'ACOD no efectiva amb posterior clínica suggestiva d'AVC/TIA.
7. Caiguda al terra en pacient tractada amb diversos psicòtrops.

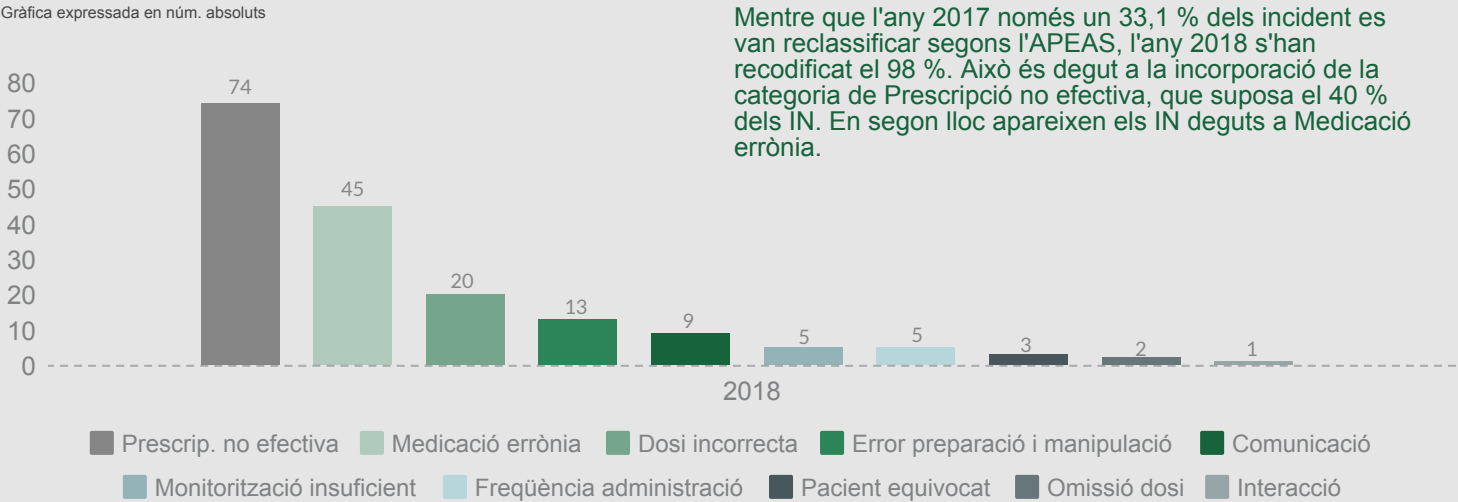
Segons la classificació de l'OMS els incidents sense dany son els més freqüents.

Gravetat OMS

Aquest any ha augmentat el número d'IN de risc alt i disminueix discretament els de risc moderat. Aquest augment en la notificació d'IN de risc alt pot obeir a un increment en la cultura de seguretat.

Segons APEAS

Mentre que l'any 2017 només un 33,1 % dels incident es van reclassificar segons l'APEAS, l'any 2018 s'han recodificat el 98 %. Això és degut a la incorporació de la categoria de Prescripció no efectiva, que suposa el 40 % dels IN. En segon lloc apareixen els IN deguts a Medicació errònia.

Error d'administració [Dosis incorrecta, Freqüència d'administració, Error de preparació i Omissió de dosi] (37): Pauta posològica errònia (14), Pauta errònia de Sintrom (5), Manca de seguiment de procediment (3), Col·liri sense data d'obertura (2), Prescripció incorrecta de Sintrom (1), Ús de Sintrom pauta antiga (1), Error en càlcul de pauta de Sintrom (1), Ordre verbal (1), Confusió en pauta de dos medicaments (1), Dificultat en maneig de dispositiu (1), Tècnica d'administració d'insulina incorrecta (1).

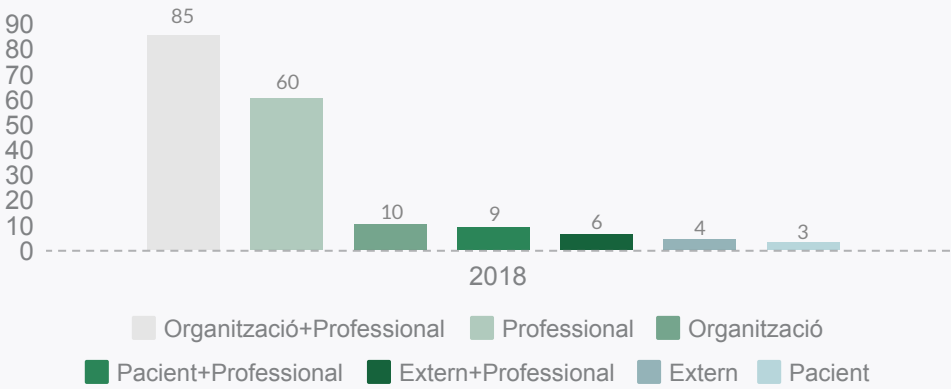
Medicació errònia (44): Fàrmac caducat (14), Fascitis necrotitzant (1), Error de prescripció (3), Canvi de medicació a farmàcia (1), Manca de seguiment de procediments o guies (2), Confusió entre fàrmacs (20), Medicació prescrita a un altre pacient (2), Confusió de pacients (1).

Contraindicació-Interacció (1): Administració d'un fàrmac contraindicat per interacció (1).

Monitorització insuficient (5): Incidència amb cadena del fred (2), Manca de seguiment d'INR (2), Triple whammy (1).

Factors contribuent

Gràfica expressada en núm. absoluts

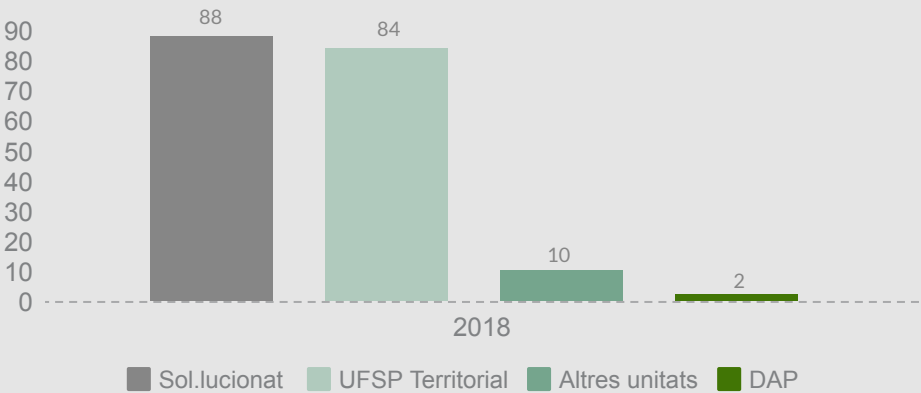
Els factors contribuent que generen més incidents a nivell de l'ús segur del medicament continuen sent elss relacionats amb el professional i l'organització.

Resolució de la notificació

Un 45 % dels IN es solucionen, principalment a nivell de l'EAP, però un altre 55 % queden pendents de solucionar per part de les UFSP territorials AP-AH, principalment corresponents a IN relacionats amb Prescripció no efectiva.

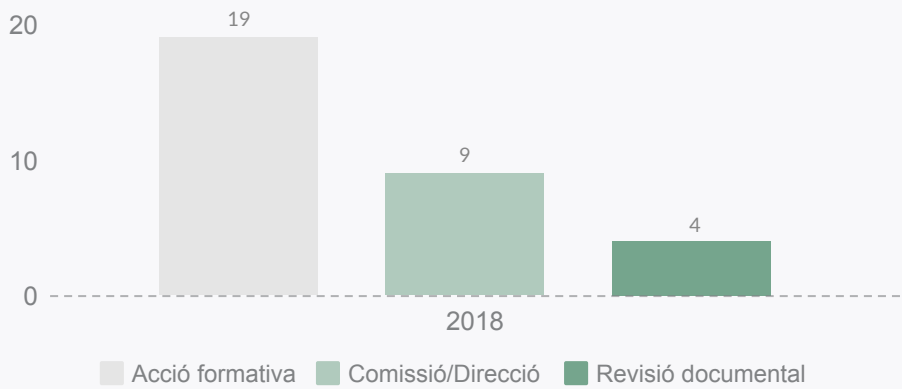
La posada en marxa de les UFSP Territorials AP-AH, ha comportat que molts dels IN. siguin tractats a aquest nivell. No obstant, això no ha significat que es solucioni la majoria d'aquests incidents. Principalment són IN relacionats amb Prescripció no efectiva.

Gràfica expressada en núm. absoluts

Accions de millora dels EAP

Gràfica expressada en núm. absoluts

Les pràctiques segures més freqüents estan relacionades amb les accions formatives, l'anàlisi dels incidents en comissions i comitès i direccions dels centres i la revisió documental.

Les accions formatives realitzades i la presentació dels IN en comissió o reunions de direcció han estat en el context de la manca de seguiment dels procediments en la majoria dels casos.

A nivell de la UFSP les pràctiques segures que s'han realitzat són:
- Taller sobre l'ús segur del medicament.
- Alerta sanitària sobre la administració de medicació intramuscular i la fascitis necrotitzant.
- Implantació del procés del TAO en l'EAPP Mas d'Enric.

Conclusions:

A l'any 2018 s'han notificat un 24,3 % més d'incidentes de medicació que en el 2017 (184 vs. 148). S'ha incrementat el número d'IN en la majoria dels EAP, però continua observant-se una gran variabilitat entre EAP.

Respecte al risc s'ha produït una discreta disminució dels de risc moderat i un augment dels incident de risc alt, compatible amb un augment en la cultura de seguretat. Cal destacar que el 99% dels incidents s'han considerat com a evitables.

Com ja es proposava l'any anterior, és necessari detallar quins són els factors associats amb el professional per tal de fer propostes de millora més efectives.

La classificació actual dels incidents segons el MADS i l'APEAS no acaben de proporcionar la informació necessària per l'anàlisi dels incidents de l'àrea de l'ús segur del medicament i no permet identificar amb precisió quines són les àrees de millora, tot i que ha millorat la re-classificació amb la incorporació de la variable Prescripció no efectiva.